

Mindenkivel megtörténhetett már, hogy benne élő gondolatainak, megérzéseinek egy részét nem tudta megfogalmazni. Olykor viszont egy könyv, egy színielőadás, egy film vagy egy véletlen kapcsán szembetalálkozott a maga egyéninek és bensőségesnek tartott, de immár formába öntött, mások által kimondott véleményével. Milyen hálás ilyenkor az ember! És milyen könnyen zászlajára tűzi a továbbiakban azt a „megfogalmazottat”, ami valahogy már előtte is az övé volt. A Budapesten élő és szolgáló Pál Ferenc katolikus pap istenképzetekről szóló előadásával is sokan lehettek így. A hallgatók nagyokat nevettek és mélyeket hallgattak – ahogy minden jó előadáson szokás.

ISTENKÉPZETEK FOGSÁGÁBAN

Igen komoly téma került a górcső alá, amely végső soron minden embert érint, mégis viszonylag kevés szó esik róla. Talán mert annyira személyes, hogy tabunak számít. Ez viszont ál-érv, hiszen számos probléma adódhat az istenképzetek reflektálatlan működéséből, és ha nincs bátorságunk és „alkalmunk” megvizsgálni őket, e problémák sosem oldódnak meg. Nem egyszer találkozhattunk istenünkben csalódott emberekkel, akik mit sem törődve a külvilág rosszalló tekintetével káromkodnak vagy törnek-zúznak, míg útjuk végén rájuk nem mosolyog a nyugalmat és szabadulást hozó halál.

Pál Ferenc a következő történettel vezette be előadását: Mózes és Isten a kivonulás után a Sínai-hegyen „beszélgetnek”. S mivel Mózes nagyon késlekedik, a nép összeadja az aranyat, borjút önt belőle és imádni kezdi. Ekkor így szól Isten Mózeshez: „Indulj, menj le, mert elromlott a néped, amelyet kihoztál Egyiptomból. [...] Látom, hogy ez a nép kemény nyakú. És most hagyd, hogy fellángoljon ellenük haragom és végezzek velük. De téged nagy néppé teszek.” Mózes pedig válaszol: „Miért gerjedsz haragra Uram, néped ellen, amelyet nagy erővel és hatalmas kézzel kihoztál Egyiptomból? Ne mondassák az egyiptomiak: vesztükre vitte ki őket az Isten, megölte őket a hegyek között, és eltörölte őket a föld színéről. Múljkék el izzó haragod, szánd meg népedet, és ne hozz rá bajt! Emlékezz szolgálóidra, Ábrahámra, Izsákra és Izraelre, akiknek önmagadra esküdtél, és azt ígérted: Úgy megsokasítom utódaitokat, amennyi az égen a csillag, és örökké birtokukban lesz az az egész föld, amelyről azt mondtam, hogy utódaitoknak adom.” Az Úr pedig megfogadta Mózes tanácsát, és nem hozta népére a bajt, ahogy korábban tervezte. (2Móz 32,7–14)

Ha ebből a szentírási szövegből indulunk ki, azt mondhatnók: Isten befolyásolható, gyenge, korrupt, gyerekes, bosszúálló, bizonytalan, túl emberi...